

NTK50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

Bezpečná cesta informačním bludištěm:

Kurz pro středoškolské pedagogy ze
Středočeského kraje

BLOK 1:

INFORMAČNÍ GRAMOTNOST JAKO PŘEDPOKLAD
OBČANSKÉ VYSPĚLOSTI, AKADEMICKÉ A ODBORNÉ
KONKURENCESCHOPNOSTI NAŠICH STŘEDOŠKOLÁKŮ

V Praze, 16.10.2017

Realizováno s příspěvím Středočeského kraje

Středočeský kraj

Vítejte v NTK

naše motto: demystifikovat a inspirovat

Pomáháme vytvářet a pečovat o intelektuální prostředí, v němž se informace transformují v poznatky, které podporují výzkum i praxi, jsou dále sdíleny akademickou obcí a živí proces vzdělávání.

Navazujeme

partnerství ve vzdělávání

Rakouské gymnázium v Praze

Škola Studenti Rodiče OEGP Online

Home »

« Aktuality

Partnerství ve vzdělávání: technická knihovna a RG
4.2.2015 - Mag. Anton Kellner

Partnerství ve vzdělávání: technická knihovna, Praha 6 (NTK) a RG plánují vzájemnou spolupráci (synergický efekt)

V zasedací síni NTK projednávali vedení školy RG a učitelé informatiky, příp. vedoucí kurzu UÚVWA s ředitelem knihovny, panem Martinem Svobodou, vedoucím plánování, panem Sasha Skenderija, a knihovnickou expertkou, Stephanie Krüger, možnosti spolupráce v oblasti vzdělávání.

Žáci a žákyně RG mohou v budoucnu navštěvovat koordinované workshopy v NTK, s cílem získat základní znalosti k předvědeckým pracím.

Jako protislužbu bude RG sdělovat NTK důležité zkušenosti z učení a podporovat rozšiřování kontaktů mezi Rakouskem a NTK. Ministerstvo pro vzdělání a ženy (BMBWF) podporuje při zavádění VWA (předvědecké práce) také spolupráci s partnerskými institucemi.

(Aktualizováno 12.2.2015, 15:46)

3 z 20

Prohlubujeme

partnerství ve vzdělávání

VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE

EN CZ RU Google Vlastní vyhledávání

Škola Fakulty Studium Věda a výzkum Spolupráce Popularizace, média

← Nacházíte se: VŠCHT Praha → Spolupráce → Spolupráce s jinými institucemi

Spolupráce s jinými institucemi (NTK, ÚOCHB,...)

Obory doktorského studia akreditované ve spolupráci s vědecko-výzkumnými institucemi

VŠCHT Praha uskutečňuje ve spolupráci s níže jmenovanými ústavů Akademie věd České republiky a jinými výzkumnými ústavů řadu doktorských studijních programů. Podrobnou tabulku s akreditovanými DSP po dohodě VŠ naleznete na webu MSMT [zde](#).

Fakulty VŠCHT Praha mají uzavřené Dílčí dohody o vzájemné spolupráci při uskutečňování doktorských studijních programů s následujícími vědecko-výzkumnými institucemi a společně jim byla na základě těchto smluv udělena akreditace.

4 z 20

Jak to děláme?

ve spolupráci s vámi

Otázky pro dnešní setkání

1. Co je a k čemu se hodí informační gramotnost?
2. Lze naše středoškoláky a kolegy učitele považovat za dostatečně „informačně gramotné“?
3. Vaše otázky?

Nejdříve se podívejme,
co mají společného...

PARKLANE
International School

Vaše škola

Waldorfské lyceum

 Rakouské gymnázium v Praze

...kromě spolupráce s NTK?

Co ještě mají společného?

- Stejné možnosti přístupu ke světu informací a znalostí (Internet, knihovny, IT infrastruktura)
- Podobné možnosti pro osobní a profesionální rozvoj, úspěch a uplatnění pro studenty (EU)

Jako východisko nám to může (a prozatím i musí) stačit. Začněme tedy u **informační gramotnosti...**

9 z 20

Nejedná se o žádný předmět ani vědu, nýbrž o *sadu dovedností*:

- Určit, jaké informace potřebuji, kde a jak je vyhledat, vyhodnotit a vybrat
- Organizovat a třídit informace, vytvářet dokumenty a samostatně řešit problémy
- Využívat různé technologie k získávání nových znalostí a dovedností

10 z 20

Ale také o *schopnost a ochotu*:

- Zorientovat se v záplavě polopravd a demagogie v každodenním životě a v médiích (tzv. *mediální gramotnost*)
- Rozumět, interpretovat a efektivně, v souladu s etickými principy, použít informace tak, abych na jejich základě mohl působit efektivně a odpovědně a dělat kvalifikovaná rozhodnutí (tzv. *občanská gramotnost*)

11 z 20

K dosažení *akademické gramotnosti...*

je navíc nutná jistá míra *nadanosti* a k tomu sada dalších *specifických* znalostí, schopností a dovedností pro strukturované, efektivní a smysluplné vytváření, zaznamenávání a prezentování informací ve specifickém oboru.

např. *inženýrská, finanční, přírodovědná, matematická, statistická, ... gramotnost*

12 z 20

Lze univerzálně stanovit optimální úroveň informační gramotnosti?

Nelze!

Klíčové slovo je ÚSPĚCH studenta (akademický, profesionální)

- Existují různé standardy a doporučení, např. v USA – [Information literacy competency standards for higher education](#), ve Švýcarsku [International Baccalaureate®](#), v Commonwealthu [Learning \(literacy\) across the curriculum \(LAC\)](#), v Rakousku [Vorwissenschaftliche Arbeit](#), atd.
- ČR se řídí [EC Strategickým rámcem pro vzdělávání a odbornou přípravu 2020](#), z něhož jsou odvozené různé [RVP](#)
- Existuje řada testů (např. [SALIS](#), [Stanford](#) a [další](#))

Pojďme se [otestovat!](#)

13 z 20

Jak informačně gramotné je Česko?

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE. [Metodika pro hodnocení rozvoje informační gramotnosti](#). Praha: ČŠI, 2015.

- [Rámcový vzdělávací program pro gymnázia](#)
Např. **Čeština – Jazyk a jazyková komunikace**
(očekávané výstupy):
 - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)

Stačí na zapojení výuky elementů informační gramotnosti do osnov

- **Různé EU granty**, např.
[VÝZVA OP VVV Č. 32 – BUDOVÁNÍ KAPACIT PRO ROZVOJ ŠKOL II](#)
„Co nebylo v učebnici – spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání žáků 21. století“

14 z 20

5.8 Informatika a informační a komunikační technologie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (mimo jiné):

- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní;
- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti;
- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu;
- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka;
- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních;
- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd;
- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

Bohatě stačí na zapojení výuky elementů informační gramotnosti do osnov!

15 z 20

Kdo má učit žáky informační gramotnosti, než vláda vydá nařízení?

VY, UČITELÉ! Ale my vám v tom rádi pomůžeme.

V úzké spolupráci s vámi jsme schopni a ochotni poskytnout vašim studentům celou škálu na míru šitých [konzultací](#) a [workshopů](#) na témata:

- pokročilé vyhledávání (nejen elektronických) informací a práce s moderními informačními zdroji a nástroji,
- příprava, psaní a prezentace odborného textu,
- validace a správné citování zdrojů,
- publikační etika,
- optimální využití nových informačních technologií, zdrojů a nástrojů při výuce a studiu,
- informační podpora pro International Baccalaureate Diploma Programme.

16 z 20

Kdo má naučit učitele, jak učit žáky informační gramotnosti, než vláda vydá nařízení?

UČITELÉ SAMI!

Rádi vám pomůžeme při obohacování stávajících učebních osnov o pokročilé informační postupy, zdroje a nástroje a při tvorbě a zavádění nových osnov.

NTK Web:

[Informační příprava pro studenty středních škol](#)

17 z 20

Bylo odpovězeno na dnešní otázky?

1. Co je a k čemu se hodí informační gramotnost?
2. Lze naše středoškoláky a kolegy učitele považovat za dostatečně „informačně gramotné“?
3. Další nezodpovězené otázky?

18 z 20

Doporučená literatura:

BENTLEY-DAVIES, Caroline. *Literacy across the curriculum pocketbook : great ideas and simple strategies to embed effective literacy skills across all subjects*. Alresford : Teachers' Pocketbooks, 2012. ISBN 978-19-06610487

ECO, Umberto. *Nulté číslo*. Překlad Anežka Charvátová. Vydání první. Praha: Argo, 2015. 243 stran. ISBN 978-80-257-1589-5.

FEŘTEK, Tomáš. *Co je nového ve vzdělávání*. 1. vydání. Praha: Nová beseda, 2015. 97 stran. CJN; 002. ISBN 978-80-906089-2-4.

19 z 20

Děkuji za pozornost, diskuzi a podněty!

Sasha.Skenderija@techlib.cz

<https://www.techlib.cz/cs/83767>

20 z 20